

Noordwest Ziekenhuisgroep		versie: 017
hoofdstuk: instructies voor aanvragers medische microbiologie		datum: 28.11.2022
onderwerp: algemene instructies voor aanvragers - MMB		printdatum: 05/12/2022
beheerder: Groot. D.A.J. (Dana)		code: 001

Doel

Het Laboratorium voor Medische Microbiologie van de Noordwest Ziekenhuisgroep (verder: het laboratorium) verricht of laat verrichten laboratorium diagnostiek van infectieziekten. De richtlijnen voor aanvragers dienen als advies aan de aanvragers voor een juiste wijze van afnemen van patiëntmateriaal, invulling van de benodigde formulieren en verzending naar het laboratorium. Door implementatie van de richtlijnen in de vigerende protocollen van de aanvrager wordt een optimale kwaliteit gewaarborgd van de door het laboratorium te ontvangen monsters en de uiteindelijke laboratoriumuitslag. Het laboratorium garandeert de kwaliteit van de medisch microbiologische diagnostiek na ontvangst van het patiëntmateriaal. In beginsel is het laboratorium niet verantwoordelijk voor de kwaliteit van afname van patiëntmateriaal en vervoer van het op deze wijze verkregen monster naar het laboratorium, noch voor een juiste implementatie van de richtlijnen in de vigerende protocollen.

Reikwijdte

Dit document is bestemd voor alle aanvragers van medisch microbiologisch onderzoek

Voorschrift

Algemene informatie laboratorium

Adresseringsgegevens van de afdeling medische microbiologie

Naam

Noordwest Ziekenhuisgroep
Laboratorium voor Medische Microbiologie

Postadres

Postbus 501
1800 AM Alkmaar
Wilhelminalaan 12
1815 JD Alkmaar

Bezoekadres

Labotheek 2e verdieping
Juliana van Stolberglaan 13
Alkmaar

Openingstijden en telefonische bereikbaarheid

Het laboratorium is geopend op werkdagen van 8.00 tot 17.00 uur. Het laboratorium is telefonisch bereikbaar op werkdagen van 8.00 tot 17.00 uur, zaterdag van 8.00 tot 12.00 uur en zon -en feestdagen van 9.00 tot 13.00 uur. Buiten vermelde tijden is in geval van een aanvraag voor diagnostiek met een spoedeisend karakter (cito-diagnostiek) één van de artsen-microbioloog bereikbaar via de portier van de Noordwest Ziekenhuisgroep locatie Alkmaar 072 548 3790. Het laboratorium is telefonisch te bereiken onder nummer 072 548 3664 (subafdeling bacteriologie) en 072 548 3672 (subafdeling serologie).

Bereikbaarheid artsen-microbioloog

Voor intercollegiaal overleg is tijdens werkdagen een van de artsen-microbioloog bereikbaar onder telefoonnummer 072 548 3676. Buiten kantooruren is een van de artsen-microbioloog bereikbaar via de portier van de Noordwest Ziekenhuisgroep 072 548 3790.

Verantwoordelijkheden

Aanvragers zijn verantwoordelijk voor het afnemen van patiëntmateriaal en voor transport.

Behoudens het ter beschikking stellen van transportmateriaal en deugdelijke instructies is het laboratorium niet verantwoordelijk voor het transport in eniger zin. Het laboratorium is verantwoordelijk

Noordwest Ziekenhuisgroep		versie: 017
hoofdstuk: instructies voor aanvragers medische microbiologie		datum: 28.11.2022
onderwerp: algemene instructies voor aanvragers - MMB		printdatum: 05/12/2022
beheerder: Groot. D.A.J. (Dana)		code: 001

voor de aanwezigheid van afnamesets, aanvraagformulieren en instructies m.b.t. de afname, de aanvraag en de transportmogelijkheden.

Klachten

Personen van buiten de afdeling die geconfronteerd worden met een klacht of een afwijking die betrekking heeft op de afdeling medische microbiologie, kunnen deze melden. Het melden van een klacht of afwijking vindt altijd plaats middels het formulier 'Klachten en afwijkingen'. Bij klachten die van buiten de afdeling komen, wordt het formulier ingevuld door de medewerker van de afdeling die de klacht ontvangt of de medewerker vraagt aan de indiener van de klacht om een registratieformulier in te vullen. Meldingen vanuit de Noordwest Ziekenhuisgroep kunnen digitaal worden ingediend via intranet Bijzijn → meldingen → Veilig Incident Melden patiëntenzorg (VIM-meldingen).

Algemene richtlijnen voor aanvragers

Richtlijnen, instructies en andere belangrijke informatie voor specialisten en verpleegkundigen is inzichtelijk op intranet; documentbeheer en/of de themapagina van de medische microbiologie. Richtlijnen, instructies en andere belangrijke informatie voor zowel verwijzers als patiënten is inzichtelijk op de website van de Noordwest Ziekenhuisgroep <https://www.nwz.nl/> en de website van Starlet DC.

Aanvraag en transport onderzoek

Aanvragers kunnen alle gangbare onderzoeken op medisch microbiologisch gebied aanvragen. Daar waar onderzoek niet door de afdeling wordt verricht, verzorgt het laboratorium het doorzenden van de aanvraag naar derden.

Noteer een aanvraag tot onderzoek schriftelijk, op een daarvoor bestemd formulier of maak een digitale order aan en print de orderbrief als aanvraag [1]. In uitzonderlijke gevallen en indien voldoende representatief materiaal aanwezig is, kan de aanvragend arts telefonisch onderzoek aanvragen op een al eerder ingezonden monster. Er is een registratie van telefonische aanvragen.

Identificeer het materiaal uniek (naam patiënt – geboortedatum - geslacht) en vermeldt tevens de aard van het materiaal.

Voor transport van patiëntmateriaal stelt het laboratorium deugdelijk en veilig transportmateriaal beschikbaar; aanvraagformulier, afname set, absorptie materiaal en safety bag plastic in een plastic verzendenvolp voorzien van een label met een identificatie en houdbaarheid.

De logistiek van de aangevraagde diagnostiek loopt verschillend voor de verschillende soorten aanvragers: Noordwest Ziekenhuisgroep locaties Alkmaar en Den Helder en overig. Zie hieronder.

Noordwest locatie Alkmaar

Breng het materiaal direct na afname naar het depot van het laboratorium. Houd materiaal niet op de afdeling.

Op werkdagen wordt het materiaal uit het depot meerdere keren per dag door een bode opgehaald en naar de ontvangstruimte van het laboratorium gebracht. In het weekend en op feestdagen wordt het materiaal tweemaal uit het depot door een bode opgehaald en naar het laboratorium gebracht.

Locatie depots

Begane grond huisnummer 042 en een tweede depot op de 1^e etage DB3 tussen de afdelingen 117 en 119.

- Plaats bloedkweken, liquores aangevraagd op bacteriologische kweek en uitstrijken aangevraagd op kweek *gonococce*n bij kamertemperatuur in een safety bag in de groene transportkoffers.
- Plaats de overige materialen in de koelkast in een safety bag in de transportkoffers.

Noordwest Ziekenhuisgroep		versie: 017
hoofdstuk: instructies voor aanvragers medische microbiologie		datum: 28.11.2022
onderwerp: algemene instructies voor aanvragers - MMB		printdatum: 05/12/2022
beheerder: Groot. D.A.J. (Dana)		code: 001

Ophaaltijden patiëntenmateriaal uit depot

werkdagen		zaterdag/zondag/feestdag	
leggen depots (* betreft tevens 2^e depot)	aankomst MMB	leggen depots	aankomst MMB
07.45 *	08.15	07.30	08.00
09.00	09.30	12.30	13.00
10.00	10.30		
11.00	11.30		
12.00	12.30		
13.00 *	13.30		
14.15	14.45		
15.15 *	15.45		

* Het 2e depot wordt op werkdagen slechts driemaal per dag gelegegd.

- Sluit voor het transport de safety bag en de koffer. Klik i.g.v. meerdere koffers voor transport de koffers aan elkaar vast.

Noordwest locatie Den Helder

Het reguliere transport van patiëntmaterialen vanuit locatie Den Helder wordt verzorgd door de vervoersdienst van de Noordwest Ziekenhuisgroep. Vertrek op werkdagen vanuit Den Helder om 07.15h, 10.00h, 11.30h en 13.00h en op zaterdag en zondag om 06.45h en 11.45h.

Overig

Het reguliere transport vanuit Streeklaboratorium Kennemerland Haarlem wordt verzorgd door een bode van het transportbedrijf Fiege (vaste ophaalrondes). Het transport van patiëntmaterialen afgenomen door Starlet wordt verzorgd door Starlet. Het transport van patiëntmaterialen afgenomen door huisartsen gaat in specifieke verzendveloppen volgens vaste ophaaltijden of op afroep (middels aanvraag via website Starlet DC) via een bode van Starlet DC. Tijdens openingstijden kan materiaal ook door patiënt of aanvrager worden afgeleverd op een Starlet DC locatie, bij de receptie van de Noordwest Ziekenhuisgroep locatie Alkmaar, bij de receptie van de Noordwest Ziekenhuisgroep locatie Den Helder of de ontvangstruimte van het laboratorium. CITO-transport van niet NOORDWEST aanvragen kan i.o.m. de arts-microbioloog geregeld worden.

Aanvraag en transport Cito-diagnostiek

Zie ook richtlijnen aanvraag CITO-onderzoek - MMB [2]

In aanmerking voor cito-aanvragen komen aanvragen waarbij de uitslag snel bekend moet zijn i.v.m. medische urgentie en/of in te stellen therapie, alsmede materiaal dat om kwaliteitsredenen snel in behandeling moet worden genomen. De analist draagt zorg voor het telefonisch doorgeven van de (deel-)uitslag en de weergave van deze voorlopige uitslag in het ziekenhuisinformatiesysteem.

In beginsel wordt CITO-diagnostiek verricht in de volgende gevallen:

1. Malaria-diagnostiek, indien nog niet eerder verricht binnen de huidige ziekteperiode.
2. MRSA

Bij telefonische bereikbaarheid van het laboratorium dient CITO-diagnostiek te worden aangevraagd onder telefoonnummer 072 548 3676. Buiten de uren van telefonische bereikbaarheid kan een arts-microbioloog worden bereikt via de portier van locatie Alkmaar 072 548 3790.

De arts-microbioloog beoordeelt of een aanvraag voldoet aan de gestelde criteria voor CITO-diagnostiek.

Breng bij uitvoering van CITO-diagnostiek het monster naar de receptie van locatie Alkmaar respectievelijk Den Helder. Het laboratorium voor medische microbiologie is in geval van CITO-diagnostiek verantwoordelijk voor het vervoer van het monster vanaf de receptie. Stop het materiaal en de aanvraag in de transportkoker (BIO-BOTTLE) beschikbaar bij de receptie en geef uitvoering aan

Noordwest Ziekenhuisgroep		versie: 017
hoofdstuk: instructies voor aanvragers medische microbiologie		datum: 28.11.2022
onderwerp: algemene instructies voor aanvragers - MMB		printdatum: 05/12/2022
beheerder: Groot. D.A.J. (Dana)		code: 001

de eventuele aanwijzingen van de analist met betrekking tot het vervoer.

Afnamesets, opvangmaterialen, transportmateriaal en aanvraagformulieren.

Het laboratorium stelt afnamesets, opvangmaterialen en transportmedia beschikbaar. Deze materialen zijn verkrijgbaar in het depot van het Medisch Microbiologisch laboratorium (huisnummer 042). Aanvraagformulieren zijn verkrijgbaar in het drukwerkmagazijn van de Noordwest Ziekenhuisgroep. Aanvragers buiten de Noordwest Ziekenhuisgroep kunnen een bestelling doorgeven via de webshop op de website van Starlet DC of contact opnemen met de administratieve afdeling van het laboratorium 072-5483655.

Minimaal benodigde gegevens voor acceptatie aanvraag

- naam, initialen, eigen naam, geboorte datum, geslacht en adres van de patiënt òf een unieke code
- naam aanvrager
- afdeling of adres aanvrager en/of degene die de uitslag moet ontvangen
- indien CITO-aanvraag: telefoon- of seinnummer aanvrager
- datum en indien bekend tijdstip van afname van patiëntmateriaal
- aard onderzoeksmateriaal
- aard van het onderzoek
- voor uitvoering en/of interpretatie van het onderzoek noodzakelijk geachte klinische gegevens
- bij kweek onderzoek het antibioticum gebruik binnen 72 uur vóór monster afname

De aanvrager dient het materiaal uniek te identificeren. Het laboratorium kan niet eenduidig geïdentificeerde monsters weigeren voor onderzoek.

Bewaarcondities

Bloedkweken, liquores op bacterieel onderzoek en kweek op gonococcen worden opgeslagen bij kamertemperatuur. Overige patiëntmaterialen worden opgeslagen bij 2-8°C.

Inzien en/of opvragen uitslagen

Uitslagen worden alleen aan de aanvragend arts doorgegeven. Indien er sprake is van een aangifteplichtige ziekte wordt er tevens een kopie van de uitslag naar de betreffende GGD gestuurd. Een kopie schriftelijke (deel-)uitslag kan worden verstuurd op verzoek van de aanvrager.

Complete uitslagen worden schriftelijke gerapporteerd aan de aanvragend arts en zijn inzichtelijk in het ziekenhuisinformatiesysteem.

Uitslagen van CITO-aanvragen worden opgenomen in het ziekenhuisinformatiesysteem en vervolgens zo spoedig mogelijk door een analist telefonisch doorgegeven aan de aanvrager met vermelding: uitslag is tevens inzichtelijk in het ziekenhuisinformatiesysteem. Uitslagen voor huisartsen zijn eveneens inzichtelijk in het Starlet EPD Labonline.

Reguliere altijd afgegeven schriftelijke (deel-)uitslagen:

Microscopisch onderzoek

- ICU-patiënten
- CITO-aanvragen
- punctaten en normaliter steriel materialen
- auramine preparaat
- KOH-preparaat
- preparaat positieve bloedkweek

Kweek

Noordwest Ziekenhuisgroep		versie: 017
hoofdstuk: instructies voor aanvragers medische microbiologie		datum: 28.11.2022
onderwerp: algemene instructies voor aanvragers - MMB		printdatum: 05/12/2022
beheerder: Groot. D.A.J. (Dana)		code: 001

- TBC-kweek is ingezet
- daar waar een deel-uitslag van klinisch belang wordt geacht.

Amplificatie

- alle amplificatie-uitslagen (o.a. Clostridium, Influenza, MRSA, norovirus, RSV, TBC en liquor op enterovirussen)

Antigeen bepalingen

- legionella
- pneumococcen

Uitslagen kunnen telefonisch opgevraagd worden door de behandelend arts of zijn/haar arts assistent (zie openingstijden en telefonische bereikbaarheid). Positieve bloedkweken en punctaten worden indien klinisch relevant altijd doorgebeld. Hierover hoeft geen contact opgenomen te worden.

Referenties

referentie	naam document	vindplaats
[1]	047 digitaal aanvragen (instructie aanvragers) - MMB	intranet documentbeheer / KF
[2]	003 richtlijnen aanvraag CITO-onderzoek - MMB	intranet documentbeheer / KF

Documentbeheer

rol	naam	functie – zorggroep/cluster/afdeling
opsteller	F. Muizelaar-Vorenkamp	medisch analist D MMB
beoordelaar(s)	P. Glasius D. Groot	hoofd ZOA A beleidsmedewerker kwaliteit
autorisator	W. Rozemeijer	arts-microbioloog
beheerder	D. Groot	beleidsmedewerker kwaliteit
eigenaar	J.W.T. Cohen Stuart	arts-microbioloog